

СТАНОВИЩЕ

от доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс,

член на научно жури, включена със Заповед № 449/ 08.03.2016г. на Ректора на Медицински университет – Плевен

Относно: Дисертационен труд на тема: „Фактори за формиране и динамика на здравната самооценка” за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”

Докторант: Йоана Иванова Симеонова - асистент в Катедра „Общественоздравни науки” при Факултет „Обществено здраве” Медицински университет - Плевен.

Научни ръководители: проф. д-р Анжелика Велкова, дмн и доц. Силвия Цветкова, д.пс

Декларирам, че съм втори научен ръководител на докторанта.

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДОКТОРАНТА

Представяне на процедурата

Представеният от Йоана Симеонова комплект материали по процедурата е в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника за приложения на развитие на ЗРАСРБ и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Плевен.

Предоставени са в надлежен ред: дисертационен труд; автореферат; европейски формат автобиография; копие на дипломата за образователно-квалификационна степен „магистър”; копие на свидетелство за специалност „медицинска информатика и здравен мениджмънт”; протоколи по процедурата за зачисляване и отчисляване от катедрени съвети; заповеди, свързани с процедурата; индивидуален план за подготовка на докторант; изпитен протокол; списък с научните трудове в наши и международни издания, свързани и несвързани с дисертационния труд; справка за положителните цитирания в български и чуждестранни научни източници; справка за участие в научни проекти; ел. копия на използваните методики и литературна справка по проучването; копия на документи за участия в научни форуми и сертификати.

Кратка биографична справка за докторанта

Йоана Симеонова е родена на 7 октомври 1974 г. в гр. Плевен. Завършва ПМИ – Плевен през 1995 г. бакалавърска степен със специалност медицинска сестра. През 2004 г. завършва бакалавърска степен по специалността „Здравни грижи” в МУ-Плевен с професионална квалификация „Ръководител на здравните грижи” и „Преподавател по практика в медицински колеж”. Две години по-късно придобива и магистърска степен по същата специалност в МУ-Плевен с професионална квалификация „Магистър по здравен мениджмънт”. В обучението си Й. Симеонова показва много високи учебни достижения: по време на следването си в бакалавърската програма е първенец на випуска, магистърската програма също финализира с общ успех от дипломата 5.94. През 2013 г. докторанта придобива призната специалност на специалист по медицинска информатика и здравен мениджмънт към Медицински университет Плевен.

В насока поддържане и разширяване на професионалните компетенции асистент Симеонова за периода 2008-2015 г. е участвала в 16 квалификационни курса, 11 семинара и уоркшоп срещи.

Преминала е през сертификационни обучения – 3 за езикова подготовка и 3 за компютърни умения. Има завършени 3 обучителни курса за работа със стандарти по качеството на обучението във висшето училище.

Йоана Симеонова работи последователно в УМБАЛ „Г. Странски” Плевен като медицински секретар и медицинска сестра (от 1995 до 2006 г.), а от 2006 г. в Медицински университет Плевен – като аналитичен специалист и от 2008 г. е назначена за асистент към Катедра „Социална и превантивна медицина, медицинска статистика, педагогика и психология”, по-късно обособена в Катедра „Общественоздравни науки”, към Факултет „Обществено здраве”. От 2009 г. изпълнява одиторска дейност в структурите на МУ-Плевен.

АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТА

Темата е посветена на една твърде малко проучвана проблематика – здравната самооценка, представена и анализирана от позицията на биопсихосоциалния подход. Холистичната концепция се налага все по-убедително при интерпретиране на явления, отношения, отклонения или нарушения на психическото и физическото здраве.

В този смисъл, така интерпретирана темата за здравната самооценка допълва информацията за цялостната преценка на здравето, отчитайки фактори, които водят до комплексното изясняване на болестния процес и неговата прогностика.

Проведеното проучване дава възможност да се изяснят нивата и степента на съответствие между обективната и субективната оценка през призмата на възрастовата динамика, демографските показатели, вътрешните и външните предиктори, повлияващи формирането и развитието на представата за здраве.

Разработката разширява научното пространство, обединяващо клиничната и личностно-центрираната концепция с нови идеи за изграждане на здравно самосъзнание, здравно самооценяване, здравно поведение и здравна култура.

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Обемът на разработката е 212 нестандартни страници. Към тях, с отделна номерация, са приложенията – 63 страници, като 14 приложения са с методологичния инструментариум, 17 таблици от проучването и предложена учебна програма „Здравна самооценка на пациента”.

Дисертационният труд е разгърнат в три основни глави, следвани от изводи, препоръки, приноси, декларация за оригиналност и библиография.

Въведението убедително обосновава избора на темата и нейната актуалност. Литературният обзор е представен на 47 страници и на основата на анализ на общо 350 литературни източници (61 на кирилица, останалите на латиница) се разглеждат основни теми като: концепция за здравето; теоретична рамка на здравната самооценка; дефиниране, методи и скали за измерване и оценка; различия в здравната самооценка според демографски показатели; променливи от физическото, социалното, психическото измерване и здравното поведение; самовъзприемане на болестния процес и самоконтрол над здравето; измерване на здравната самооценка; различия между обективната и субективната оценка на здравето. Съдържанието на първа глава показва задълбочено проучване на темата и критичен анализ на голям брой литературни източници.

Собственото проучване е логически структурирано на базата на коментарите от първа глава. Ясно е формулирана целта, задачите и 9-те хипотези. Методично правилно са конкретизирани обекта, предмета и времето на проучването. Обхванати са общо 758 лица, разпределени в четири основни групи, като са посочени критериите за включване и изключване. Направено е подробно описание на използваните методики за всяка от групите (дадени в приложение). За статистическа обработка на данните е използван пакет SPSS програми. Прави впечатление прецизността при подбора на всяка от методиките, която е резултат от научните търсения на докторанта сред публикувани резултати от проучвания, предимно в чужбина.

Трета глава, разположена на 88 страници, представя резултатите от проучването и тяхното обсъждане. Онагледена е с 61 таблици и 52 фигури.

Обособени са пет основни заглавия: определяне нивото на здравната самооценка съобразно пола, възрастта, местоживеенето и здравния статус; установяване влиянието на факторите от физическото, психическото и социалното измерение на здравето върху здравната самооценка (напр. нарушенията на съня, психически стрес, депресивни периоди, самоуважение, удовлетвореност от живота, психическо благополучие, тип на семейните отношения и др.); установяване влиянието на факторите от здравното поведение; изясняване динамиката и основните измерения на здравната самооценка; сравняване на обективното и субективното здраве при групите изследвани лица. В коментарите докторантът често прави сравнение между собствените резултати и тези на другите автори от един критичен ракурс.

Добро впечатление прави опитът на Йоана Симеонова да структурира методично ръководство за интегриране на здравната самооценка при определянето на здравните потребности на индивида, което спокойно може да бъде пълно разгърнато и по-широко използвано в един по-късен момент.

На стр. 188 са конкретизирани общо девет извода, базирани на доказателства, които синтезират успешността на проучването.

Направени са препоръки, адресирани към МЗ, НЦОЗА и медицинските висши училища.

Приносните моменти (общо 7) са обединени в две групи: с теоретичен (5) и с приложен (2) характер. Те утвърждават иновативния характер на изследването, адекватността на методологичния инструментариум и прецизността при установяване действието на общо 94 количествени и качествени променливи върху здравната самооценка на анкетираните лица. Предложени за практиката са: методично ръководство и учебна програма.

След цялостния преглед на дисертационния труд, може да се заключи, че докторант Йоана Симеонова е проявила изключителна отговорност, старание, задълбоченост и самокритичност.

ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам Йоана Симеонова още от времето на обучението ѝ в магистърската програма във Факултет „Обществено здраве” при МУ-Плевен. Наблюдавам нейното израстване в академичен и научен аспект. Тя се изгражда като преподавател и изследовател, който демонстрира сериозен научен интерес с приоритетно използване на аналитико-синтетичния подход към проучване на

явления и проблеми от кръга, обединяващ темите от научните области медицина, социология и психология. Като неин втори научен ръководител мога да споделя, че по времето на подготовката и провеждането на проучването, Й. Симеонова активно участва в квалификационни и обучителни модули, научни мероприятия и семинари, работи съвместно със студенти, подкрепя и засилва техните научни интереси. В работата си демонстрира самоотговорност и колегиалност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направеното проучване е иновативно по характер. На основание на гореизложеното давам своята положителна оценка на дисертационния труд „Фактори за формиране и динамика на здравната самооценка” и убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува с положителен вот за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на **асистент Йоана Иванова Симеонова** по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

5 май 2016
Плевен

Изготвил:.....
/доц. Силвия Цветкова, д.пс./